Чурапчыга күн тахсар !

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

12+

2015 сыл
Кулун тутар
17
күнэ
оптуорунньук
№ 25
(11035)

Улуу Кыайыы 70 сылыгар

РЕЙХСТАГ КУПОЛЫГАР ТУРУОРУЛЛУБУТ КЫАЙЫЫ БЫЛААҔА

Кулун тутар 11 күнүгэр биһиги улууспутугар Таатта оройуонуттан Улуу Кыайыы 70 сылын көрсө, үгэс буолбут эстафета чөрчитинэн, Кыайыы былааҕа кэлтэ. Маннык эстафета кэнчээри ыччаты патриотическай уйгу-сайдыыга иитэр, сэриигэ сылдьыбыттар хорсун быһыыларын туоһулуур.

Кыайыы былааҕа 1945 сыллаахха муус устар 30 күнүгэр Кыайыы өрөгөйүн үрүйдүү тэгэрбитэ. Берлин куоракка киирэн киирээччи тоҕус дивизия ахсааныттан сатыын маҥыырыйааланан, ССРС былааҕын оҥорбуттара. Хас биирдии былаахха уга аллараа мунньугар нүөмэрдэх этэ. 150-с Идрицкай стрелковай дивизияҕа туттарыллыбыт 5-с №-дээх былааҕы, Рейхстаг куполын үрдүгэр разведчиктар Михаил Егоров уонна Мелитон Кантария Берлиҥҥэ иккистээн киирэн киирин кэмигэр аспыттара. Маны барытын ыам ыйын 1 күнүгэр сарсыарда эрдэ самолеттан хаартыскаҕа түһэрбит этэ. Ол эрээри, былааҕы зенитка ыытааччы уотунан өстөөх сууллардыбыта. Онтон күнүс Кыайыы былааҕа иккистээн Рейхстаг үрдүгэр кытары кыыһа хат туруоруллубута. Бэс ыйын 20 күнүгэр разведчиктар Егоров уонна Кантария былааҕы анал самолетунан Москва куоракка аҕалбыттара. Ити барыта 70 сыл анараа өттүгэр буолбута. Кыайыы былааҕа Россия национальнай киэн туттуутунан буолар. Билигин РФ Сэбилэниилээх күүстэрин музейыгар үйэ-саас тухары харалла сытар.

Таатта оройуонун кыраныыссатыгар икки улуус бэрэстэбиитэллэрэ көрүстүлэр. Ол курдук, Таатта улууһун баһылыгын солбуйааччы И.А. Сивцева, социальнай харалта салайааччыта М.Л. Архипов, улуус баһылыгын көмөлөһөөччүтэ П.Е. Захаров, Чөркөөх музейын директора Н.Н. Попов, улуус ыччатын лидерэ М.П. Тарасов. Биһиги улуустан былааҕы маҥнайгы улуус баһылыгын бастакы солбуйааччыта А.А. Ноговицын ылан, салгыы Чехословакия оборонатын кыттыылааҕар, сапааска сылдьар капитан С.И. Никитиҥҥэ нэһилиэктэри кэрийэн баран, салгыы ыаллыы сытар Мэҥэ-Ханалас улууһугар атаарарыгар туттарда.

Чурапчы нэһилиэктэриттэн бастакынан Болтоҥо олохтоохторо, үөрэнээччилэр, учууталлар үөрэ-көтө көрүстүлэр. Ол кэнниттэн Хатылы, Хадаар нэһилиэктэригэр, кини аатынан С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар, И.М. Павлов аатынан орто оскуолатыгар, С.К. Макаров аатынан улуустааҕы гимназияҕа, Д.П. Коркин аатынан интэринээт-оскуолаҕа сырыттылар. Кулун тутар 13 күнүгэр Мугудай, Алаҕар нэһилиэктэрин олохтоохторун кытары көрсүһэн баран, Чурапчы кыраныыссатыгар Кыайыы былааҕын Мэҥэ-Ханалас оройуонугар атаарыы тэрээһинэ буолла. Мэҥэ-Ханалас салалтатыттан улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы И.П. Птицын, улуустааҕы байыаннай комиссариат начальнига А.Д. Петров, ыччат лидерэ А.П. Максимов, Дьабыл нэһилиэгин бүтэрээннэрин Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Т.С. Тимофеева кэлэн, бэйэлэрин эҕэрдэлэрин тиэртилэр. Биһиги улууспутуттан Алаҕар нэһилиэгин кырдьаҕастара кэлэн кыттыыны ыллылар.

Сэрии сылларыгар Саха сириттэн 60 тыһыынчаттан тахса киһи ыҥырыллыбыта, ол иһигэр 1170 эдэр ыччат биһиги улууспутуттан. Нэһилиэк аайыттан фроҥҥа бастыыннар барбыттара. Хаалбыт дьон тыылга Кыайыыны бэйэни харыстаммат үлэнэн уһансыбыттара. Сэриигэ барбыттар үгүстэрэ төрөөбүт алаастарыгар эргиллибэтэхтэрэ. Билиҥҥи туругунан, улууспутугар Дьокуускай куоракка олорор бэтэрээннэрбитин кытары аахтахха, 11 Кыайыы сэллааттара бааллар. Кэнчээри уонна ийэлээх дойдуга дьоллоохтук олорорбутунан эбээһинэстээн, дьоннорбут тустарынан кэриэстэбили биһиги харыстаан илдьэ сылдьыахтаахпыт. Биһиги көлүөнэ оҕонньорбутун уонна эмээхсиннэрбитин иитэр-үөрэтэр ытык иэспит. Ыам ыйын 9 күнүн көрсө, Кыайыы былааҕа сыллата көлүөнэттэн көлүөнэҕэ, кэлэр кэнчээри ыччакка Кыайыы үөрүүтүн саҕа туруоҕа.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

Чурапчыга – Таатта улууһун күннэрэ

ЧУРАПЧЫГА ТААТТА КҮННЭРИН АҺЫЛЛЫЫТА

Кулун тутар 14-15 күннэригэр Чурапчы улууһугар Таатта улууһун күннэрэ киэҥ бэрээдэктэ ыытылынна. Ыаллыы сытар икки улуус хардарыта сибээстэһэн үлэлээһинин дуогабарын 2013 сыллаахха түһэрсибиттэрэ. Ити докумуонна олоҕуран, биһиги улуус делегацията 2014 сыл күһүнүгэр Таатта улууһун киинигэр Ытык Күөлгэ делегациянан баран кэлбитэ. Бу сырыыга Таатта улууһун делегацията биһиэхэҕэ кэллэ. Программаҕа күннэри үөрүүлээхтик аһыы, Таатта улууһун талба талааннарын, үлэлэрин көрдөрөр быыстапкалар, ас-үөл дьаарбаҥката, кэнсиэр, спортивнай күрэхтэһиилэр, Чурапчы киинин тэриллэрин сылдьыы, үлэ уопутун атастаһыы киллэриллиннилэр. Делегацияны улуус баһылыга Михаил Михайлович Соров салайан аҕалла.

„Айыллгы" КуоДСК ыалдьыттарбытын көрсө оҕотуттан кырдьаҕаһыгар диэри элбэх киһи мунньунна. Күннэри үөрүүлээхтик аһыыга Чурапчы улууһун баһылыгын бастакы солбуйааччы А. А. Ноговицын, Таатта улууһун баһылыга М. М. Соров, Таатта улууһун депутаттарын Сэбиэтин председателэ В. А. Охотин эҕэрдэ тылы эттилэр. Сахалар бары киэн туттар киһибит Б.Ф. Неустроев–Мандар Уус: „Былыр-былыргыттан ыкса ыаллыы олорор таптыы Таатта, кэрэ Амма уутун иһэн, сэргэстэһэ алаастарга оттоон-мастаан сүөһү, сылгы иитэн олорор, доҕордуу Чурапчыбыт дьонугар-сэргэтигэр Ытык Таатта сириттэн нөргүөн-нөргүй! Биһиги доҕордоһуубут өссө дириҥээн, сибээспит бөҕөргөөн иһэригэр олук ууруурга аналлаах „Таатта күннэрэ—Чурапчыга" дьаһалы аһарбыттан үөрэбин, иннникибит сырдык, кэскиллиит киэҥ буолуохтун!",– диэн алгыс тылы эппитэ дэксун ытык тыынынан доҕуһуолланна. Доҕордоһуу оһуохайа дуораһыйда.

Таатта талба талааннаахтарын быыстапкатын сөҕө-махтайа көрдүбүт; МФСК-ҕа буолбут аһыы-эргиэн дьаарбаҥкатыгар сылдьан сахалыы ас арааһын билистибит; дьиэбитигэр сөбүлүүр аспытын атыылаһан илии тутуурдаах, өттүк-харалаах тиийдибит.

СҮГҮРҮЙҮҮ БЭЛИЭТИНЭН

Кулун тутар 15 күнүгэр сарсыарда 10 чаастан Кыайыы 70 сылынан икки у л у у с бэрэстэбиитэллэрэ В о е н к о м а т тумсугар Аҕа дойду , сэриитин кыттыылаахтарыгар аналлаах пааматынньыкка венок уурдулар, мүнүүтэ ытылынна.

ОЛОҤХО ЫҺЫАҔА БУОЛАРА 95 ХОНУК ХААЛЛА

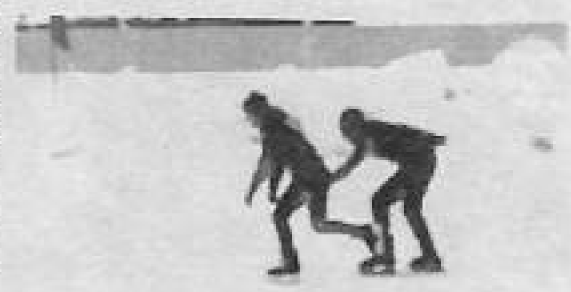

ШОРТ-ТРЕККА КҮРЭХ

Чурапчы—Таатта спорка күрэхтэһиитэ былыр-былыргыттан ыытыллар. Араас көрүҥнэргэ—атах сүүрдүүтүгэр, тустуу икки көрүҥэр, хайыһарга, дуобакка, саахымакка, волейболга, баскетболга, остуол тенниһигэр, о. д. а. илиилэрин түсүһэн кииллибит. Икки улуус дьоно-сэргэтэ бу күрэхтэһиини олус сэҥээрэр, элбэх киһи мустар. Тыынаһан аһара күүстээх буолан, сороҕор мөккүөр да күөдьүйэн ылар түгэннэрэ баар буолуталыыллара.

Бу сырыыга ыаллыы улуустар физкультурунай тэрийээччилэрин сүбэлэһиилэринэн күрэхтэһиигэ саҥа көрүҥ—шорт-трегы киллэрбиттэрэ. Арааһа, илин эҥэргэ бу көрүҥҥэ бастакы күрэхтэһии буоллаҕа буолуо.

Хаҥкы бу көрүҥүнэн сүүрүү Чурапчы орто оскуолатын аннынгар баар күөлгэ ыытылынна. Шорт-трек аан бастаан Канадаҕа, Америкаҕа борууобаламмыта. 1988 с.Калгарига ыытыллыбыт кыһыҥҥы олимпиадаҕа показательнай (көрдөрүү) сүүрүүлэр ыытыллыбыттара. 1992 с. Монреальдааҕы олимпиадаҕа күрэхтэһии буолбута.

Барыта 11 спортсмен кыттынна. Шорт-трекка сүүрэр суол (дорожка) уһуна 111 м 12 см. Уолаттар 500 м, эр дьон 1 км сүүрдүлэр. Уолаттарга Семен Кулачкин (Чурапчылааҕы гимназия) бастаата, иккис Эрик Баранков (Чурапчы орто оскуолата), үһүс Арсен Дедюкин (Таатта) буоллулар. Эр дьоҥҥо Дьулус Егоров (Чурапчы) чемпионнаата, иккиһи Иннокентий Ноговицын (Чурапчы), үсүһү Семен Ноговицын (Чурапчы) ыллылар. Түмүккэ 2 уол, 2 эр киһи бириэмэлэринэн Чурапчы хамаандата кыайыылааҕынан таҕыста. Бастыыннарга грамота, анал мэтээл туттарылынна.

Алексей СЛЕПЦОВ.

ЫАЛЛЫЫ УЛУУСТАР КЭСКИЛЛЭЭҔИ СҮБЭЛЭСТИЛЭР

Былыргыттан биир силистээх- мутуктаах Таатыы Таатта үрэҕин уутунан киһи - хара буолан, дьоһун сурахтаах, ытык-мааны төрүттэрдээх Боотуруускай улуус сыдьааннара Чурапчы уонна Таатта улууһун аҕа баһылыктара, салайааччылара дьаһалта дьиэтигэр түмсэн сүбэ мунньаҕы тэрийдилэр.

Улууспут баһылыга А.Т.Ноговицын, улуус Мунньаҕын председателэ Я.П.Овчинников уонна Таатта улууһун баһылыга М.М.Соров, мунньах председателэ В.А.Охотин биир президиумна олорон, икки ыаллыы улуус кэскиллээх соруктарын торумнастылар, инникитин хардарыта көмөлөһүү өссө күүстээх ыытылларыгар сүбэлэстилэр. Икки улуус депутаттара, нэһилиэктэрин баһылыктара, управлениеларын начальниктара, сүрүн тэрилтэлэрин салайааччылара бу мунньахха кыттыыны ылан, сүбэлэһии соруктарын толору иһиттилэр. Ыаллыы улууспут салалтата аны сайын Чурапчыга ыытыллар Олоҥхо ыһыаҕар күүс-көмө, өйөбүл буоларга бэлэмнэрин эттилэр.

Улуустарбыт баһылыктара А.Т.Ноговицын уонна М.М.Соров икки аймахтыы, ыаллыы улуустар хардарыта көмөлөсүһэн, сайдыы суолугар биирэ дьулуһан иһэллэрин тэрийэн эрэллэрэ махталлаах, үтүө инникилээх.

МАНДАРДЫЫН КЭПСЭТИИ

Чурапчы дьоно Борис Федорович Неустроевы – Мандар Ууһу кургук сэргии, кэрэхсии көрсөллөр. Таатта күннэрин программатыгар анаан киллэрэн "Мандардыын кэпсэтии" диэн ааттаан Сахабыт сирин үтүө Саарынын кытта көрсүһүү тэрилиннэ. "Айыллгы" киинин иккис этээһигэр Таатта тимир уустарын быыстапкатын ортотугар ыытыллыбыта кэпсэтии не хоһоонун олус баайта.

Саха Республикатын духуобунаска Академиятын академига, бүтүн Саха норуота ытыктыыр үтүө-мааны киһитэ Мандар Уус кэпсээнин, олоххо көрүүлэрин, сырдык санааларын атах тэпсэн олорон олус сэргээн иһиттибит. Киһи сүбэлэрэ санааларбытын сааһылыырга, күннээҕинэн олорбокко норуоппут туһугар түмсүүлээхтик үлэлииргэ ыҥыраллар, кэрэни сыаналыырга, кэскиллээҕи толкуйдуурга туһаайаллар. Бу көрсүһүүгэ сырдык санааны истэн, ыйытыы биэрэн толору хоруйу ылан, кэлбит дьон олус астынан тарҕастылар.

Афанасий ЗАХАРОВ.

Чурапчыга -- Таатта улууһун күнэрэ

АЙАР ТЫЛ ТУҺУЛГЭТЭ

Күлүн тутар 15 күнүгэр "Айылҕы" КуоДСК Чурапчы уонна Таатта улуустарын айар куттаахтара, тэриптэ салайаанчыллара, библиотека үлэһиттэрэ кыттыылаах бэрт истиҥ көрсүһүү буолан аста. Таатта оройуонун Кыйы, Чөркөөх, Баайаҕа, Ытык Күөл, Чычымах нэһилиэктэриттэн айар түмсүүлэр бэйэлэрин үлэлэрин туһунан билиһиннэрдилэр. Ол курдук, И.А. Аргунов аатынан киин библиотека иһинэн тэриллэн үлэлиир литературнай "Уран тыл" түмсүү салайаанчыта О.П. Андросова онтон таһаарбыт кинигэлэрин, түмсүү чилиэттэрин туһунан сырдатта. Маны таһынан алпыспыт И.И. Унаров – Унаар Уйбаан, Баайаҕа нэһилиэгин "Кэмүлүөк күлүмэ" салайааччыта Н.И. Баайаҕыйын, Чөркөөхтөн "Ийэйии" литературнай түмсүүттэн И. Луканевскай – Силис, Е.П. Харитонова, В.Д. Пинигина, А.Коноева – Дьөрүскээҥ айар үлэлэрин биирдиилээн кэпсээтилэр, ырыа ыллаан, хомуска оонньоон ыытыннэрдилэр.

Чурапчы улууһун Хоптоҕо нэһилиэгиттэн билиннэри кэмиэ бэрт тахсыыласпыт үлэлиир-хамсыыр сурүһааччыбыт П.П. Федоров – Сомоҕо "Дириҥ уоттара" литературнай түмсүү историятыттан быһа тардан, билиннэри кэмиэ туох үлэ барарын, ыллааннарын туһунан сиһилии кэпсээтэ. "Саҥа олох" хаһыат редактора А.А. Захаров кэлбит ыалдьыттары истиҥник эҕэрдэлээтэ, Таатта улууһугар литературнай түмсүүлэр үлэлиир хайысхаларын сурунаэн туоһуласта. Маны таһынан кэпсээтиигэ С. Феоктистов – Сэргэх Сэмэй, "Чаран" сурунаал редактора О.В. Жиркова, Т.А. Карашевскай, Н.В. Максимов, М.А. Герасимова – Сэнэрэ, В.Д. Пинигина бэйэлэрин саҥаларын үллэһиннилэр.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

И.И.Унаров, Н.И. Баайаҕыйын,С.П. Харитонова

КЭНСИЭРТЭ

Күлүн тутар 14 күнүгэр киэһэ 5 чаастан Таатта улууһун уус-уран самодеятельноһын кэнсиэрэ буолла. Сааланы толору киһи муһунна, эбии олоппос киллэрэн олорооччулар, туран да эрэ кореоччулар үгүстэр. Бу ыалдьыы улууспутугар убаастабыл биир бэлиэтэ буоллаҕа. Кэнсиэр үөрүүлээх чаһынаг икки улуус баһылыктара, депутаттарын Сэбиэтин председателлэрэ, барыы нэһилиэктэрин баһылыктара үрдүк сценаҕа ыҥырылыннылар. А.Г. Ноговицын уонна М.М. Соров харыларыгар эҕэрдэ тылы эттилэр, сэмэй бэлэктэрин – таҥастаах Таатта үрэх уста сытар, чурапчылар Олоҥхо хартыыналарын туттардылар. Улууспутугар доҕордоһуулара инникитин өссө күүһүрэн иһэригэр, биирдэ үлэлэһии түмүктээх буоларыгар баҕа санааларын эттилэр.

Кэнсиэргэ үгүс кыттааччы кылыгас. Хас биирдии нүөмэргэ күүстээхтик бэлэмнэммиттэрэ көстөр, чочуллубут сыһыана-халтыта сүөх нүөмэрдэр. Оҕо үөрүүлээх ансаамбыллара, искусство оскуолатын преподавателлэрин ыллын инструментальнай толорууларын, тобуһу томпордоох Чурапчыга тобуһу баһылыктыр толоруутугар Чурапчы гимнын (кореоччулар барыы сүҥүөхтүтүгэр туран ыһыттибит), биирдиилээн талба талааннаах ырыаһыттары соҕо-махтайа, ыпыс доҕоһун тыаһынан көрдүбүт.

Елена МАКАРИНСКАЯ.

Спорт

ДЕПУТАТТАР КҮРЭХТЭҺЭЛЛЭР

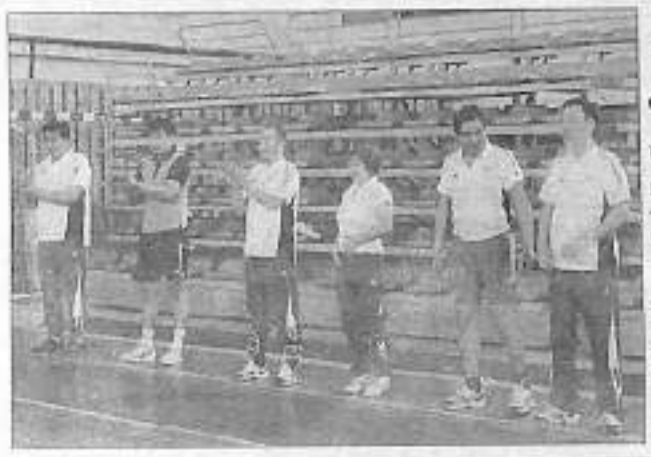

Күлүн тутар 12 күнүгэр А.И. Федотов аатынан элбэх функциялаах спортивнай кэмпиэ улуус депутаттарын спартакиадалара буолан аста.

Үөрүүлээх чаһска улуус Мунньаҕын председателэ Я.П. Окоемников, Чурапчы нэһилиэгин баһылыга С.А. Сарыдаев, спорт управлениетын начальнигын солбуйааччы Д.В. Заболоцкай, бэтэрээн-спортсмен А. Пермяков эҕэрдэ тылы эттилэр, сипһиилээх күрэхтэһиини баҕардылар. Элеонора Туркунбекова, Артур Семенов эҕэрдэ ырыаларын болҕоҥноттулар.

Депутаттар 5 көрүнэ - волейбаллаа, теннискэ, буулдьалаан ыһыллаа, саахыматкаа, миэстэлээн ырааҕы ыстаныыга күнү көрүстүлэр. Түмүккэ 1-кы миэстэни улуус Мунньаҕын депутаттара, 2-һи Сылаҥ, Арыылаах холбоһуктаах хамаандата, 3-һү Алаҕар, Бахсы, Мугулай холбоһуктаах хамаандата ыллылар.

"СО" корр.

Бэйэ дойдулаах буойун-суруйааччыларбыт

КИНИЛЭР КЫАЙЫЫНЫ УҺАНСЫБЫТТАРА

ССРС Суруйааччыларын союһун чилиэнэ, Саха АССР оскуолаларын үтүөлээх учуутала, Чурапчы улууһун Бочуоттаах гражданина, Эриллик Эристиин аатынан республикатаабы биримнийэ лауреата, Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылааҕа, үтүө бэйэбуой уоруһаннар уонна мэтээллэр кавалерлара Алексей Спиридонович Бродников 1917 сылларахха олунньу 26 күнүгэр Чурапчы оройуонун Толэй нэһилиэгэр төрөөбүтэ.

40-с сылларааҕы кэлүөнэ ыччаттар чахчы даҕаны уот буурҕаны ортотунан аастыттара. Киинигэр Аҕа дойду алыарҕайдаах сэриитэ саҕаланарын кытта 1941сылларахтан утум-ситим ыыпырыллан фроннга сэриилэһэ барбыттара. Таайым Алексей Спиридонович педучилищены бүтэрэн баран учуутальлыы сылларын, 1942 с. армиянаҕа ыытырыллан, уот сэриигэ барбыта. Айанаан иһэн Алтарга Бастэҕэс баттын, мин ийэбин Евдокия Спиридоновнаны цыпттаран ылан, куоретпан саппыкы ылларбыта. Аҕатын Испиҥхэйгэн оборонорду уонна балтын кытта истиҥник-иһирэхтик быраһаайдаһан арахсыбыта. Ити кэмиэ ийэм ах ааҕыллыбат Испиридэн Суолтэрбистиин көрүшкэ олоҥсуйан олорор этилэр.

Маҥнай салгыы таайым Алексей Спиридонович Бродников бэйэтэ суруйан хаалларбыт ахтыыларын киллэрэбин:

"Мин Аҕа дойду сэриитин көмүскэлигэр 1942 с. ыҥырыллан барбытым. Аан бастаан Уралларҕа байыаннай уокурукка тиийбитим, онно Свердлов куоракка байыаннай бэтэминнийии барбыппыт. 20-с нүөмэрдээх туспа хайыһар быригээдэҕэ, 188-с стрелковай дивизиятын составыгар киирэн снайперынан сылдьыбытым. Уоттаах сэриигэ бастакы кыттыыбын Ильмень күөл таҥнарар буолбут кырыктах кырҕаһыгыттан ыйбытым уонна бааһыран хаалбытым. Онтон үтүөрэн баран, Смоленскай куорат аннытар буолбут улуу кырҕаһыыга түбэспитим. 1943 сыл сайыныгар элбэх уоттаах кырҕаһыыга кыттыбытым. Ол сэриигэ сылдьан, балаҕан ыйын 19 күнүгэр икки атахтар ыараханнык бааһырбытым. Котельнико куоракка (Кировскай уобаласка) госпиталга киллэрбиттэрэ. Госпиталыбыт урукуту оскуола дыэ эбит этэ. Биһиги бэрт хоско сүүрбэ үс киһи баарбыт. Арай бэрт сарсыарда Москва аралдьытыынан Екатерина Захарова "Кэҕэ" диэн ырыатын биэрдилэр. Бу ырыа мин сүрэхпинэн ааһан, этим саһынан сиэлибэр кыпта тиийбитэ быһыылаҕа. Мин ытаан тоҕу барбытым. Палат иһиэгэр бэрт дьонум олус соҕуйдулар. Кыайан кэлэр өттүгэрэ миэнэ саба түстүлэр. Сиэстэрэбэ, быраапка сүүрүүгэр. Нуучча дьоно бэрэсэдээтэр хор оннук уйаҕастар, истиигэр. Ахтан сыҕыппатахха саха тыла көрөгө, бу ырыа тыла миньигэһэ. Толоруута истиҥ, иҥнэ олус күүстээх буолар эбит этэ. Тыл ингэнээх, ибэхтээх дивизиэ кырдьык быһыылаах... онтон ыла мин ырыаҕа дууһалыын сүгүрүйэбин. Ити ырыаттан ситимнээн мин "Бааһырыы" диэн хоһоону суруйбутум...

Бааһырыы

Бааһырдым, доҕоруом,
Бадаҕа улэгэн,
Ыраатаан соҕүйүом;
Ынчыгыем ыарахаан,
Сэмэлэбэр, эн миэхэ
Сайдьыта ыгыллыбын;
"Тиэмэнкам ойуна,
Тиэнэ", - диэн сэҥээтибэр:
Эйэҕэс тылгынан
Этиэхэ дуу турунуом,
Сүрэхпэр быарбынан
Сүбэлээ олоруом,
Сэмэлэбэр, эн бааргын
Сэмэлэкэ ыарахаммын,
Күлэх сиэбэс быгыммаппын,
Көрбүппүү чэчирбэт.
Тэптыыбын, доҕоруом,
Тиэйэ да барыма,
Ол иһин ааҕуом
Олоҕо сарсын да,
Олон да бараммын
Өйдөө, мин тиэтэйүүм,
Ача от буоларгын
Аламсын сиэтиэхпэр.

Ити курдук ырыаттан ситимнээн, мин хоһоону суруйбутум. Ол гынан баран, госпиталга сытан суруйбутум маннык буолбатах этэ. Мин өйбөр бастакы бирэ эрэ күтүлүгэт баара. Онон ситимнээн бу хоһоону саналыы суруйбутум. Олус да бэрт буолбатар, дьиҥ баары этэригэн уоттаах сэриигэ сылдьыбыт бэтэрээннэри сэргэҕэлээбэ дии саныыбын.

Госпиталга сылга чугаһыыр эмтэнэн барааммын, аны авиационнай чааска түбэстиним. Итиннэ 1946 с. диэри байыаннай ыскылаавка сулууспалаабытым.

1946 с. сэриттэн ыйбалыппын быһыытынан дойдубар эргиллибитим. Сэриттэн киһи аймах историятыгар саамай суостаах, саамай аллараа ыллыыллаах киһи билбэтэх олуутэ-сүөлээ буолар. Биһиги сэриттэн кыттыыласпыт, Ийэ дойдубут дьылҕатын кэмүскэспитин. Үүнэр көлүөнэ ыччат дьэллоох-соргулаах буоларын туһугар Ийэ сирбит чэчирии сайдарыгар үтүөлэр олоҕоруун толук уурбуттара. Онтубут баҕарар баҕабыт биир – хаһан даҕаны аны сэриттэн киһи аймах олоҕун аймаабатын. Өссө улаханнаах алыыпыыллаах, аан дойдуну эһэр атомнай-ядернай сэриттэн буолабын!

Инникитин дьэллоох-соргулаах олох чэчирии сайынным, эйэлээх-эҥкилэх буолуоҕун, сэриттэн алыарҕайдаах эҥэр көлүөнэ ыччаттар билбэтиннэр!"

Дьэ, ити курдук биһиги киэн туттар суруйааччыбыт, Аҕа дойду Улуу сэриттин кыттыылааҕа, поэт, прозаик Алексей Спиридонович Бродников эйэлээх олох кэлэрин иһин бэйэтин көлүөнэ дьонун кытта сэргэ уоттаах сэриигэ хорсуннук кырҕыспыттара, тореебүт дойдулара чэчирии сайдарыгар бүтүн олоҕоруун анаабыттара.

Ол туһунан бэйэтин хоһоонугар маннык суруйан баппэ суолу хаалларбыта:

Ийэ буорбар ыгастээтэхпэ
Иккис төрүт төлүөҕүм,
Кыһы буолбут чаастээхпэ
Кыһы дьоҕун туоһуоҕүм, - диэн.

Уонна чахчы даҕаны төрөөбүт төрүт буорутар анаан үс бүк төлөөбүтэ. Ол курдук, бастаппын туран, буойун саллаат буолан, Ийэ дойдутун хорсуннук көмүскээбитин, иккиһинэн, учуутал үрдүк аатын ылан, үчүгэй көлүөнэ ыччаты сырдыкка, кэрэҕэ-үтүөҕэ үһүйбута, үсүһүнэн, поэт, суруйааччы буолан төрөөбүт-үөскээбит Чурапчытын чараһаах алаастарын наһыынык туойбута, үлэһит-хорсун дьонун уруйдаан-айхаллаан айан-суруйан хаалларбыта.

Павел ФЕДОРОВ - Сомоҕо
Алексей Спиридонович Бродников сиэн быраата, суруйааччы.

Улахан Күөл оскуолатын 50 сыла

ОЛОХПУТ ДЬОЛУН УЙАТА -- УЛАХАН КҮӨЛ ОСКУОЛАТА

Оскуола дириэктэрэ Ф.Ф. Иванов.

Улахан Күөл баай историялаах, туруу үлэһит, айар дьоҕурдаах, уран тарбахтаах уус дьоннооҕо, кэрэ айыллыбаллаах, бэлиэлээх-астыах сиринэн буолар. Маннан тороон-үөскээн, кыһалҕаһыынан тахсыбыттара норуоттарынан Саха Республикатын Ил Дархана Егор Афанасьевич Борисов күн-күбэй ийэтэ Прасковья Ильинична Макарова-Борисова, Саха АССР уонна РСФСР үтүөлээх учуутала, саха Мареһьевынан биллэр Степан Кузьмич Макаров, РСФСР Үрдүкү Сэбиэтин депутата Евдокия Михайловна Макарова, Үлэ Кыһыл Знамята уордьан кавалера, СР суолтан хаһаайыстыбатын бочуоттаах үлэһитэ Семен Николаевич Макаров, уо.д.а.

Быйыл биһигги оскуолабыт 50 сылыгар үбүлүөйүн бэлиэтиир. Бу үөрүүлээх түгэн – түмүк таһааран иннинэ хайысханы тэрээһиннээх кэм буолар.

1964 сылгаахха, үйэ анарын аттарга оттуур, 4 кылаастаах оскуола аһыллыбыта. Сэбиэдиссэйинэн Петр Дмитриевич Федоров, учуутальынан Петр Данилович Лонгинов үлэлээбиттэрэ. Оскуола историятын саҕалаабыт; оҕолору билиигэ-көрүҥэ сирэтэбит күндү учууталларынан Т.Н.Новгородова, А.Н.Ноговицын, М.И.Макарова, Е.И.Заморщикова, С.Г.Лебедева, А.С. Солдатова, уо.д.а. буолаллар. 1968 с. М.А. Владимирова баһаатайдаабыта.

1987 сылгаахха бириэмиир, депутат Петр Петрович Макаров салаатыттан диэтэҕэ иккистээн аһыллыбыта. 1989 сылтан М.В.Захарова, Р.С.Иванова, А.Н.Макарова, М.И.Трофимова, В.В.Друзьянова айымньылаахтык үлэлээбиттэрэ. 1995 с. оскуола уонна диэтэҕэ хомбоһон биир тэриллэ буолар. Бу комнэргэ үлэлээбит И.А.Трофимова, А.Е.Макарова, Г.И.Трофимова, М.С.Макарова., Г.И.Платонова, В.И.Трофимова, М.Г.Макарова, Ф.К. Бурнашева уо.д.а. араас сэргэх үлэлэри ыһан, төһөлөөх улуус олоҕор кэтэҕэктүк кыттан, дэриэбинэбэр кырдьык да, оскуола үөрэх-билии кинэ, ой-саналаах кыһата буоларын арыйыччы кэрдэрбүттэрэ.

Оҕолор 3-с кылаас үөнньүгэн салгыы апын оскуолаҕа үөрэхтэлиэригэр, көһөн барыы эҥбэбиттигэр Д.М.Трофимов оҕолор дойдуларыгар үөрэхтэллэригэр көбүлэспит кинигэн буолар. "2000 үтүө дьыала" программа чэрчитинэн бириэдьиирэнэн үлэлээбит Алексей Петрович Макаров оскуола аһыллыыгар улахан кылаатын киллэрбитэ. 2001 сылгаахха сана 50 миэстэлээх оскуола дьиэтэ үлэҕэ киирэн үлэлии саҕаламмыта. Көһөн барбыт ыаллар төттөрү көтөн, төһөлөөх эстибэт дьыллаламмыта. Чурапчы улууһун Мунньаҕын (бэрэссэдээтэл В.И.Новгородов) 3-с сессиятын бэс ыйын 28 күнүнээҕи 19 №-дээх уурааҕынан Улахан Күөлгэ сүрүн үөрэхтээһин оскуолата аһылларын ойоҕостүө. 2002 с. тохсунньу 4 күнүгэр Саха Республикатын бырабыыталыстыбатын ууруугунан оскуола аһыллыбыта. Дириэктэринэн В.Е. Макарова анаммыта. Ити кэмиэ оскуола, интэриниэт материальнай базата тупсарыллар, үөрэх хаачыстыбата үрдүүрүгэр сүрүн болҕомто ууруллубута.

2003-2007 сс. Альбина Нестеровна Макарова оскуоланы салайар комитэр, 2004 с. бөһүөлэк салайаачыта Аким Егорович Макаров көҕүлээһинниэн остолобуой уонна куухуна дьиэтэ тутуллан, интэриниэт оҕолоругар олоорор усулуобуйалара оссо тупсубута. 2005 с. бөһүөлэк салайаачыта Николай Семенович Макаров туруорсуутунан күлгуурунай-спортивнай комплекс тутуллан үлэҕэ киирэн, оҕолор эт-хаан өттүнэн сайдаллырыгар толору кыах борияллибитэ.

2007-2009 сс. дириэктэриинэн Василий Михайлович Владимиров үлэлээбитэ. Кини акробатика куруһуогун ситиһиилээктик салайан, интеллооччитэрэ сыл аайы республикатааҕы "Мамонтенок" цирковой фестиваль дипломаннарынан, лауреаттарынан буолбуттара. Коллектив оҕону сайыннаран, кэнэҕэ эйгэҕэ таһаарыы үлэтин ыыппыта.

Улуус, республика элбэх оҕолоох дьиэ кэргэттэригэр көмө быһыытынан үлэлиир интэриниэгэ аһыллыыгытан, оҕолор сайдалларын туһугар кыһаллан, болҕомтолорун ууран үлэлиир интэччитэринэн И.А.Трофимова, А.С.Платонова буолаллар. Өр сылларга бэриниилээктик үлэлээбиттэрэ уонна билигин үлэлии сылдьаллар: Л.П.Трофимова, М.Н.Трофимова, Л.Н.Трофимова, Н.К.Большакова, А.А.Трофимова, П.М.Макаров, Ф.М.Трофимов, У.С.Трофимова, Нь.В.Макарова, Ф.П.Трофимов, В.И.Трофимова, Д.М.Трофимов, В.С.Макаров, Ф.Ф. Максимов.

2010 сылтан оскуоланы здр көҕүлээх дириэктэр Федор Федорович Иванов салайар. Билигин оскуолаҕа 37 оҕо үөрэнэр, үөрэхтээ ситиһии 100%, хаачыстыба – 41 %. Педагогическай кааһырынан хаачыллыы 100 %, бастакы уонна туйгун категориялаах учууталлар - 71 %. Оскуола сайдыытыгар ис сүрэхтэриттэн кыһаллан үлэлиир учууталларбытынан М.И.Трофимова, А.Н.Макарова, Э.Б.Макарова, С.Н.Дьячковская, С.И.Иванова, И.Н.Пермяков, Н.Н.Пермякова, С.К.Платонова, Д.И. Платонов буолаллар. Кинилэр араас куруһуогэргэ, ааҕыыларга кыттан бэйэлэрин таһымнарын үрдэтэллэр, үөрүүлэрин тарбаталлар. Оҕо билиитин-көрүүтүн хаһаларга үгүс сыраларын ууралларр.

Биһигги оҕолорбут Бүтүн Россиятааҕы интернет күрэхтэргэ, олимпиадаларга кыттыбыттар. Саина Трофимова "Снейл" дистанционнай үөрэхтээһинин кинигэн ыыппыллыбыт Аан дойдутааҕы математика куонкурустарга уон баспыттар истэригэр киирбитэ, республикатааҕы "Золотое звено" күрэхтэһиигэ Артур Иванов 2-с миэстэ, "Ийэм туһунан ийирэх тыллыкан" өйдөн сурулуу күрэхтэр Слава Попов 3-с миэстэ, 2013 сылгаахха "Хаһан" сурунаал "Ахсаан устун айанньах" марафонун түмүгүнэн Кэскилэна Трофимова бигирэбил, "Знание-сила" физика күрэхтэр Саина Трофимова бигирэбил, улууставаабы "Тиэнчээн" дьиэ кэргэн олимпиадаларыгар Сеня Платонов, Владик, Володя Макаровтар 2-с миэстэ, Валерия Дьячковская 1-кы миэстэ. Маны сэргэ араас таһымнаах аҕыйахтарга, конференциялаарга үөрэнээччилэрбит бириистээх миэстэҕэ тиксэллэрэ учууталлар кыһамньыларын үлэлэрин туоһута буолар. Ол курдук, улууставаабы "Инникигэ хардыы" научно-практическая конференциятыгар Саина Трофимова 3-с миэстэ, республикатааҕы "Д.П.Коркин аҕыйахтара" 3-с миэстэ, регионнаабы Макаровскай аҕыйахтарга 1-кы миэстэ, улууставаабы Эрилик аҕыйахтарыгар Саина Шадрина 3-с миэстэ, Новгородов аҕыйахтарыгар Оксана Макарова 2-с миэстэ, Артур Иванов "Чугуновскай аҕыйахтарга" 1-кы миэстэ.

Иитэр үлэ сүрүн кайысхаларынан көрөҕө үһүйүү, үлэҕэ иитии, спордунан дьарыктаныы буолар. Өр сылларга Н.Н.Пермякова, Э.Б.Макарова, С.И.Иванова, А.Н. Макарова салайар куруһуоктарыгар дьарыктанар оҕолор улуус, регион, республика, бүтүн Россиятааҕы таһымнаах араас күрэхтэһиилэригэр, быыстапкаларыгар тиһиигин быспакка миэстэлэһэллэр. Д.И.Платонов, И.Н. Пермяков салайаачыллаах спортивнай секция оҕолоро Ганя Трофимов – республикатааҕы илиигни единоборстволарга күрэхтэһиигэ чемпионунан, Коля Макаров, Афоня Макаров, Ганя Трофимов, Антон Трофимов мас тардыһыыһыттар, техническэ республика уонна улуус призердарынан буолбуттара.

2013 сылтан сайдам, сайдыыламмыт сана калүкээ ыччаты иитэр, көрөҕө үһүйээ оҕо дьоҕурун, талаанын сайыннарар сыалламмыт биһигги оскуолабыттар "Олоххо мичээргин баттэтэр" диэн аатынан улуустаабы инновационнай площадка үлэлиир.

Биһигги оскуолабыттан бүтэрбит выпускниктэр норуот хаһаайыстыбатын араас салааттарыгар ситиһиилээктик үлэлии-хамсыы сылдьаллар. Киэн туттан аҕалыыбыт: Саха Республикатын үөрэҕириитин туйгуннара А.Е.Макарованы, М.Г.Макарованы, СР культууратын туйгуна Н.Г.Захарованы, СР дорообуйа харыстабылын туйгуна Е.Е.Слепцованы, СР тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна В.Д. Трофимованы, СР үөрэҕириитин үтүөлээх учуутала Т.Е.Пономареванны, РФ физкультууратыгар, спорка туйгуна И.Е. Макаровы, норуот хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ А.Е. Макаровы, уо.д.а. Эйбэҕи эрэннэрэр эдэр ыччаттарбытынан инженер-геофизик М.Д. Трофимов, тутаныы-инженер А.К. Трофимов, юрист Е.А.Макаров, учууталлар П.Н.Собакина, Д.И.Платонов, М.С. Пахомов, архитектор Д.К. Баранков, биолог С.Б. Васильева, уо.д.а. буолаллар.

Дьоһун үбүлүөйү көрсө биһигги оскуолабыттар Чурапчы улууһун бастакы артыыстара, Улахан Күөлтэн маҥнайгы учуонай, биологическай наука кандидата, Саха сирин эмтээх үүнээйиттэрин биир бастакынан чинчийбит бэлэм ботаник-ресурсовед, Саха государственнай университетын ботаникаҕа кафедратын сэбиэдиссэйинэн, биологическай факультет деканынан, университет үөрэх чаһын проректорынан үлэлээбит, РСФСР үрдүк үөрэҕириитин туйгуна, Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылааҕа Афанасий Акимович Макаров аатын иитэрин үөрүүбүтүн өссө үрдэттэ.

Сарыгыах Сахабыт сирин, Чурапчы улууһун туллубат туһаһына буолан, Улахан Күөл сирэ быһыр да, аны да улуустут бай историятын айсар, олоҕун уһансар. 21-с үйэ балыскан сайдыытын батыһа, дьоннэргэ олоҕо туспарын туһугар күүстэрин харыстабакка үлэлиир биир тэриллэбит – Улахан Күөлтээҕи сүрүннүүр үөрэхтээһини оскуолата тэриллибитэ 50 сылгаахх үбүлүөйүнэн үөрөммүт; үлэлээбит дьоһуннаабаны дьоммутугар алҕыстаах айхал, эйэҕэс эҕэрдэ буолуохтун! Оскуолабыт үүнэ-сайда, күүрүк оҕо үөрүүтүнэн-күлүүтүнэн туола турдун, үйэлэргэ аатыр-дын!

Вера Егоровна МАКАРОВА,
дириэктэри иитэр-үөрэтэр үлэҕэ
солбуйааччы, СР үөрэҕин туйгуна,
РФ уопсай үөрэхтээһинин
бочуоттаах үлэһитэ.

Коллектив Улахан-Кюельской основной общеобразовательной школы имени Л.А. Макарова.

БИЛЛЭРИИЛЭР / ОБЪЯВЛЕНИЯ

Олохтоох ыһыыабар дьону аһатыан баҕалаах тэрилтэлэр, ИП-лэр поварларгытын үөрэттэриэххитин баҕарар буоллаххытына, сайаапкаҕытын бу дьыл кулун тутар 25 күнүгэр диэри түһэрэргитигэр ыҥырабыт. **Аадырыспыт:** улуус дьаһалтатын дьиэтэ, ТХУ кабинета (Анна Прокопьевна Захарова).

Ас-үөл хамыыһыйата.

***

Иван Иванович Никитин аатыгар бэриллибит МААШ сериялаах 119237 №-дээх суоппар сибидиэтэлистибэтэ сүппүтүнэн дьиҥэ суоҕунан ааҕыллар.

Күндүтүк саныыр аҕабыт, эһээбит, хос эһээбит, Хоту көһөрүллүү кыттыылааҕа, Алаҕар нэһилиэгин олохтооҕо

БАИШЕВ Алексей Семенович

ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын курутуйан туран иһитиннэрэбит.

Оҕолоро, сиэннэрэ, кийииттэрэ, күтүөттэрэ.

Кутурҕаннарын тэрдэллэр:

– Убаастыыр таайдара, убайдара Баишев Алексей Семенович олохтон туораабытынан Таатта улууһун Туора Күөлүттэн Васильевтар, Екечимовтар, Павловтар, Дьяконовтар.

– Баишев Алексей Семенович олохтон туораабытынан колллегаларыгар Баишева Сардаана Алексеевнаҕа, оҕолоругар Семен Алексеевичка, Марианна Алексеевнаҕа, Руслан Алексеевичка, Людмила Алексеевнаҕа, сиэннэригэр Чыаппаралааҕы „Ыһыах" Сылыһалаах киинэ, Эр дьон народнай хорун коллектива.

Күндү таптыыр кэргэним, ийэбит, эбээбит, эһийэбит, Хатылыттан төрүттээх Дьокуускай куорат олохтооҕо, педагогическай үлэ бэтэрээнэ, СР үөрэҕириитин туйгуна

ХАРЛАМПЬЕВА Фекла Марковна

бу дьыл кулун тутар 15 күнүгэр уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын аймахтарбытыгар, бииргэ үлэлээбит дьүөгэлэригэр, билэр дьоммутугар иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, бииргэ төрөөбүттэрэ уонна кинилэр оҕолоро, күтүөттэрэ.

Кутурҕаннарын тэрдэллэр:

- Харлампьева Фекла Марковна олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, бары чугас аймахтарыгар Хатылы нэһилиэгин дьаһалтата, бэтэрээннэрин Сэбиэтэ.

- Харлампьева Фекла Марковна олохтон туораабытынан коллегабытыгар Лыткина Екатерина Марковнаҕа, кини дьиэ кэргэнигэр, бары чугас аймахтарыгар Чыаппаралааҕы „Ыһыах" Сылыһалаах киинэ, Эр дьон народнай хорун коллектива.

- Таптыыр ийэлэрэ, кэргэнэ, эбээлэрэ Харлампьева Фекла Марковна олохтон туораабытынан кэргэнигэр Иван Ивановичка, кыыһыгар, кийииттэригэр Саина Ивановнаҕа, сиэннэригэр, уолаттарыгар Чурапчыттан Дириҥтэн, Дьокуускайтан Кориакиннар.

- Күндүтүк саныыр, таптыыр, ытыктыыр кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ Харлампьева Фекла Марковна олохтон туораабытынан күтүөттэригэр Иван Иванович Харлампьевка, уолаттарыгар, кийииттэригэр Николай Иванович, Марфа Гурьевна, Иван Иванович, Туяра Николаевна Харлампьевтарга, кыыһыгар, күтүөтүгэр Чаина Ивановна, Василий Гаврильевич Корякиннарга, бары сиэннэригэр Мария Марковна, Ксенофонт Николаевич Демьяновтар, Екатерина Марковна, Иннокентий Константинович Лыткиннар, кинилэр оҕолоро, сиэннэрэ.

- Күндү таптыыр кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ, эһийэлэрэ Харлампьева Фекла Марковна олохтон туораабытынан кэргэнигэр Иван Ивановичка, оҕолоругар, кийииттэригэр, күтүөтүгэр, балтыларыгар Мария Марковна Демьяноваҕа, Екатерина Марковна Лыткинаҕа, бары хаһан аймахха Болтоҥоттон, Чурапчыттан, Дьокуускайтан Догдоновтар, Жирковтар, Селивановтар.

- Харлампьева Фекла Марковна олохтон туораабытынан кэргэнигэр Иван Ивановичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр Чурапчы улууһун үөрэҕин управлениета, үөрэх үлэһиттэрин улуустааҕы комитета, Хатылы нэһилиэгин "Нэргүһүн" уһуйаанын, орто оскуолатын коллективтара.

- Күндү дьүөгэлэрэ Харлампьева Фекла Марковна олохтон туораабытынан кэргэнигэр Иван Иванович Харлампьевка, оҕолоругар, сиэннэригэр истиҥ дьүөгэлэрэ Люция Кривошапкина, Анна Догордурова, Вера Давыдова.

Күндү таптыыр кэргэним, аҕабыт, эһээбит, ор сыллары Дириҥтээҕи уһуйаанна, народнай театрга үлэлээбит Хоптоҕо нэһилиэгин олохтооҕо

ПОИСЕЕВ Юрий Иннокентьевич

соһумардык олохтон туораабытын курутуйан туран чугас дьоммутугар, табаарыстарбытыгар, билэр дьоммутугар иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ.

Кутурҕаннарын тэрдэллэр:

- Таптыыр бырааты Поисеев Юрий Иннокентьевич олохтон туораабытынан эдьиийигэр Ольга Иннокентьевна Назароваҕа, кини дьиэ кэргэттэригэр Дириҥ оскуолатын 17-с выпуска.

- Поисеев Юрий Иннокентьевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар эдьийдэ, балтылара, бырааттара, кинилэр дьиэ кэргэттэрэ.

- Убайдара, бырааттара, аҕалара, эһээлэрэ Поисеев Юрий Иннокентьевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр Филипповтар, Павловтар, Поисеевтар.

Күндү ийэбит, Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо, педагогическай үлэ бэтэрээнэ

СИВЦЕВА Мария Дмитриевна

уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан бары билэр дьоммутугар, аймахтарбытыгар иһитиннэрэбит.

Оҕолоро, аймахтара.

Кутурҕаннарын тэрдэллэр:

- Күндү балтылара, эһийэлэрэ Сивцева Мария Дмитриевна олохтон туораабытынан оҕолоругар, кийииттэригэр, күтүөтүгэр, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар Арыылаахтан убайа С.Д. Борисов, кини дьиэ кэргэнэ.

- Сивцева Мария Дмитриевна олохтон туораабытынан оҕолоругар, аймахтарыгар "Кыталык" уһуйаан коллектива, үөрэх управлениетын профсоюза.

МАХТАНАБЫТ

Чурапчы улууһун Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо, таптыыр кэргэним, аҕабыт, эһээбит; хос эһээбит Шадрин Василий Александрович бу дьыл кулун тутар 7 күнүгэр 75 саастаах орто дойдуттан барбыта 40 хонугун туолла.

Биһиги ыарахан кэммитигэр күүс-көмө буолбуттарбытыгар бииргэ үөскээбит табаарыстарбытыгар, бииргэ үөрэммиттэрбитигэр, үлэлээбит тэрилтэлэрбитигэр, аймахтарбытыгар, оҕолорун бииргэ үөрэммит оҕолоругар, үлэлиир тэрилтэлэригэр, түөлбэ олохтоохторугар, тубдиспансер коллективыгар истиҥ махталбытын тиэрдэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков

МО «Хайахсытский наслег» проводит аукцион, открытый по составу участников по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков, государственная собственность на которые не разграничена, расположенных на территории МО «Хайахсытский наслег».

Организатор аукциона: МО «Хайахсытский наслег», 678687, с.Туора Кюель, ул. Октябрьская, д. 11, телефон (841151) 26 -624 E-mail: xayaxadm@mail.ru

Основания для проведения аукциона: заявки МО «Хайахсытский наслег».

Дата, время и место проведения аукциона - аукцион состоится 7 апреля 2015 года в 14:00 часов по адресу: 678687, с.Туора Кюель, ул. Октябрьская, д. 11, тел. (841151) 26-924. Регистрация участников торгов - с 12 марта 2015 г.

На аукцион по продаже права на заключение договоров аренды выставлены: **ЛОТЫ:**

1. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с Туора Кюель, ул. Октябрьская, д. 12, корп. 1, общая площадь 1500 кв.м., 1 под приусадебный участок, начальная цена 14000 руб., Шаг 740 руб., Задаток 2960 рублей.

2. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с Туора Кюель, ул. Октябрьская, д. 12, корп. 3, общая площадь 1500 кв.м., 1 под приусадебный участок, начальная цена 14000 руб., Шаг 740 руб., Задаток 2960 рублей.

3. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с Туора Кюель, ул. Октябрьская, д. 12, корп. 4, общая площадь 1500 кв.м., 1 под приусадебный участок, начальная цена 14000 руб., Шаг 740 руб., Задаток 2960 рублей.

4. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с Туора Кюель, ул. Октябрьская, д. 12, корп. 5, общая площадь 1500 кв.м., 1 под приусадебный участок, начальная цена 14000 руб., Шаг 740 руб., Задаток 2960 руб.

5. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с Туора Кюель, ул. Октябрьская, д. 12, корп. 6, общая площадь 1500 кв.м., 1 под приусадебный участок, начальная цена 14000 руб., Шаг 740 руб., Задаток 2960 рублей.

Информация о технических условиях подключения объекта к сетям инженерно-технического обеспечения и о плате за подключение:

- Технические условия не представлены. Плата за подключение не определена. Обременений, ограничений нет.

Порядок, адрес и время приема заявок: заявки на участие в аукционе принимаются до 17 часов 00 минут 06 апреля 2015 года по адресу: с. Туора Кюель, ул. Октябрьская, д.11, МО «Хайахсытский наслег»; ежедневно с 9:00 по 17:00 пн-чт, с 9:00 по 16:00 пт, перерыв с 13:00 до 14:00, тел. 26-624.

5. Перечень предоставляемых документов:

1. Заявка на участие в аукционе по установленной форме с указанием реквизитов счета для возврата задатка;
2. Копии документов, удостоверяющих личность (для физических лиц);
3. Документы, подтверждающие внесение задатка.

6. Аукционную документацию и дополнительную информацию можно получить по адресу организатора открытого аукциона контактный телефон 8 (41151) 26-924.

А.П. ДОРОФЕЕВ, глава муниципального образования.

Кылаабынай редактор – **А.А. ЗАХАРОВ.**
Экономика сэкирэтээр, суруктар отдела – **Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.**
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – **А.М. СЛЕПЦОВ.**
Корреспондент – **С.А. ЖЕНДРИНСКЭЙ.**
Корректор – **В.Н. ПЕТРОВА.**
Таһааччы – **Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.**
Бэчээттээччилэр – **С.А. ПАВЛОВ, Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение. Российскай Федерация Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №14-0238.

Саҥа олох

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сакаас: № 25 (11035)
Объема: 1 бэч. лиис
Тираж 1800
Хаһыат сыаната: 10 солк.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэриллиннэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 16.03.2015 с. офсетка бэчээттанна.
Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекса: 54907. Хаһыат нааданаба үстэ: оптуоруннньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.